

ΧΑΝΣ ΦΑΛΑΝΤΑ

Και τώρα,
ανθρωπάκο;

ΜΙΝΩΑΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Προοίμιο
Οι ξέγνοιαστοι

*Ο Πίνεμπεργκ μαθαίνει ένα νέο για το Αρνάκι
και παίρνει μια μεγάλη απόφαση.*

Είναι τέσσερις και πέντε. Ο Πίνεμπεργκ μόλις κοίταξε την ώρα. Στέκεται –ένας καλοβαλμένος, ξανθός νέος– μπροστά απ’ την πολυκατοικία στη Ρότενμπαουμ Στράσε 24 και περιμένει.

Είναι λοιπόν τέσσερις και πέντε και το ραντεβού με το Αρνάκι ήταν στις τέσσερις παρά τέταρτο. Ο Πίνεμπεργκ μόλις έβαλε το ρολόι του στην τσέπη και κοιτάει την ταμπέλα που είναι αναρτημένη στην είσοδο της πολυκατοικίας στη Ρότενμπαουμ Στράσε 24. Διαβάζει:

Δόκτωρ Ζέσαμ

Γυναικολόγος

Ώρες επισκέψεων 9-12 και 4-6

Μάλιστα! Και να που έχει πάει κιόλας τέσσερις και πέντε. Έτσι κι ανάψω τοιγάρο θα εμφανιστεί φυσικά το Αρνάκι στη γωνία του δρόμου. Ας το αφήσω λοιπόν. Σήμερα θα ξοδέψω ουκ ολίγα πάλι.

Παίρνει το βλέμμα απ’ την ταμπέλα. Η Ρότενμπαουμ Στράσε έχει μόνο μια σειρά σπίτια, ενώ πίσω από μια συστάδα πράσινου απ’ την άλλη μεριά του δρόμου όπου βρίσκεται η αποβάθρα κυλάει ο Στρέλα, που σε αυτό το σημείο πλαταίνει όμορφα, λίγο πριν κυθεί στη Βαλτική Θάλασσα. Του έρχεται ένα φρέσκο αεράκι, οι θάμνοι γνέφουν με τα κλαδιά τους, τα δέντρα θροίζουν λιγάκι.

Εδώ ναι, αξίζει να μένει κανείς, σκέφτεται ο Πίνεμπεργκ. Σίγουρα εφτάρι θα είναι το διαμέρισμα αυτού του Ζέσαμ. Θα βγάλει ένα κάρο χρήμα. Το ενοίκιο που θα πληρώνει θα είναι... πόσο; Διακόσια μάρκα; Τριακόσια; Καλά, ιδέα δεν έχω. Τέσσερις και δέκα! Ο Πίνεμπεργκ βάζει το χέρι στην τσέπη, βγάλει από την ταμπακέρα του ένα τοιγάρο και το ανάβει.

Από τη γωνία εμφανίζεται σαν άνεμος το Αρνάκι με την πλισέ λευκή φουστίτσα της, με το πουκάμισο από ακατέργαστο μετάξι, χωρίς καπέλο, με ανάκατα τα ξανθά μαλλιά του.

«Γεια χαρά, αγόρι. Δεν γινόταν με τίποτα νωρίτερα. Η Μπουρμπίστερ ήταν πολύ παράξενη σήμερα. Μου θύμωσες;»

«Καθόλου. Απλώς θα πρέπει να περιμένουμε με τις ώρες. Όση ώρα περιμένω έχουν μπει τουλάχιστον τριάντα άνθρωποι».

«Δεν θα πήγαν πια και όλοι στον γιατρό. Άλλωστε εμείς έχουμε ραντεβού».

«Βλέπεις που έπρεπε να κλείσουμε ραντεβού;»

«Φυσικά και έπρεπε. Εσύ, αγόρι μου, έχεις πάντα δίκιο». Κι εκεί, μπροστά στην είσοδο, παίρνει το κεφάλι του ανάμεσα στις δυο παλάμες της και τον φιλάει με πάθος. «Ω Θεέ μου, πόσο χαρούμενη είμαι που σε ξαναβλέπω, αγόρι μου. Για σκέψου, κοντεύουν σχεδόν δεκαπέντε μέρες!»

«Ναι, Αρνάκι» της απαντάει. «Στο μεταξύ μου πέρασε κι η γκρίνια».

Ανοίγει η πόρτα. Στον μισοσκότεινο διάδρομο, ένα λευκό φάντασμα ορθώνεται μπροστά τους και τοιρίζει:

«Τα βιβλιάριά σας!»

«Αφήστε μας πρώτα να μπούμε μέσα» λέει ο Πίνεμπεργκ και σπρώχνει το Αρνάκι να περάσει πρώτο. «Έχουμε έρθει ως ιδιωτικοί ασθενείς. Έχουμε ραντεβού. Πίνεμπεργκ είναι το όνομά μου».

Με το που ακούει τη λέξη «ιδιωτικοί», το φάντασμα σπκώνει το χέρι του και ανάβει το φως του διαδρόμου:

«Ο γιατρός θα έρθει αμέσως. Μια στιγμή, παρακαλώ. Περάστε, παρακαλώ, αποκεί».

Κατευθύνονται προς την πόρτα, περνώντας μπροστά από μια άλλη, μισάνοικτη. Εκεί πρέπει να είναι το συνηθισμένο δωμάτιο αναμονής, όπου κάθονται μάλλον και οι τριάντα που ο Πίνεμπεργκ είχε δει να περνούν. Τους κοιτάνε όλοι, ενώ υψώνεται ένα βουητό από φωνές:

«Δεν είναι δυνατόν!»

«Τόση ώρα περιμένουμε!»

«Για ποιο λόγο να πληρώνουμε τα ταμεία;»

«Και μάλιστα περισσότερο από κάτι τέτοιους αριστοκράτες ρεμπέσκδες».

Τότε εμφανίζεται στην πόρτα η νοσοκόμα:

«Κάντε επιτέλους σουχιά! Ενοχλείτε τον γιατρό. Δεν είναι αυτό που νομίζετε, πρόκειται για τον γαμπρό του γιατρού με τη γυναίκα του. Έτσι δεν είναι;»

Ο Πίνεμπεργκ χαμογελάει κολακευμένος, το Αρνάκι κινείται προς την άλλη πόρτα. Για μια στιγμή επικρατεί σουχιά.

«Εμπρός τώρα, γρήγορα» ψιθυρίζει η νοσοκόμα και σπρώχνει τον Πίνεμπεργκ. «Συνηθισμένοι ασθενείς του δημοσίου. Τι φαντάζονται δηλαδή οι άνθρωποι με τα τόσο λίγα που πληρώνουν τα ταμεία...»

Η πόρτα κλείνει με δύναμη, το αγόρι και το Αρνάκι βρίσκονται περιτριγυρισμένοι από κόκκινο βελούδο.

«Σίγουρα το ιδιωτικό του σαλόνι» λέει ο Πίνεμπεργκ. «Σου αρέσει; Φρικτά παλιομοδίτικο, βρίσκω».

«Εγώ ένιωσα χάλια» λέει το Αρνάκι. «Κι εμείς ταμείο έχουμε κατά τ' άλλα. Έτσι μιλάνε για μας οι γιατροί».

«Γιατί συγχύζεσαι» τη ρωτάει. «Έτσι είναι τα πράγματα. Μ' εμάς τους φουκαράδες κάνουν ό,τι θέλουν».

«Κι όμως, συγχύζομαι...»

Ανοίγει η πόρτα, μπαίνει μια άλλη νοσοκόμα.

«Ο κύριος και η κυρία Πίνεμπεργκ παρακαλώ; Ο γιατρός παρακαλεί για λίγα λεπτά υπομονής ακόμα. Στο μεταξύ θα μου επιτρέψετε να καταγράψω τα στοιχεία σας;»

«Παρακαλώ» λέει ο Πίνεμπεργκ και αμέσως έρχεται η ερώτηση:

«Ετών;»

«Είκοσι τριών».

Και συνεχίζουν:

«Όνομα: Γιοχάνες». Και μετά από έναν μικρό δισταγμό: «Λογιστής». Και πιο στρωτά τώρα:

«Μέχρι τώρα υγιέστατος. Οι συνηθισμένες παιδικές αρρώστιες, απ' ό,τι ξέρω είμαστε και οι δυο υγιέστατοι». Και πάλι διστάζοντας: «Ναι, η μητέρα ζει ακόμα. Ο πατέρας μου όχι, δεν ξέρω από τι πέθανε».

Και το Αρνάκι:

«Είκοσι δύο ετών. Έμα». Τώρα διστάζει αυτή. «Γεννηθείσα Μέρσελ. Πάντα υγιής, και οι δυο γονείς εν ζωή, κι οι δυο υγιείς».

«Λοιπόν, περιμένετε λίγο ακόμα. Ο γιατρός θα απελευθερωθεί όπου να 'ναι».

«Τι τα θέλουμε όλ' αυτά» μουρμουρίζει εκείνος με το που κλείνει πάλι η πόρτα. «Αφού εμείς το μόνο που...»

«Δεν σου άρεσε που το είπες αυτό το "λογιστής"».

«Ούτε κι εσένα σ' άρεσε εκείνο το "γεννηθείσα Μέρσελ"» της λέει και γελάει. «Έμα Πίνεμπεργκ, η επονομαζόμενη Αρνάκι, γεννηθείσα Μέρσελ. Έμα Πίνεμ...»

«Δεν σταματάς λέω εγώ! Ω Θεέ μου, αγόρι μου, μου έρχεται επειγόντως να... Έχεις ιδέα πού μπορώ να...»

«Όλη την ώρα τα ίδια και τα ίδια εσύ... Αντί να φροντίσεις από πριν...»

«Μα πήγα, αγόρι μου. Πήγα στ' αλήθεια. Από την πλατεία Ράτχαους πήγα. Μια ολόκληρη δεκάρα πλήρωσα. Αλλά όταν είμαι ταραγμένη...»

«Λοιπόν, Αρνάκι, προσπάθησε να συγκρατηθείς έστω για λίγο. Αν πραγματικά μόλις πήγες...»

«Πρέπει, αγόρι μου...»

«Παρακαλώ» λέει μια φωνή.

Στην πόρτα στέκεται ο δόκτωρ Ζέσαμ, για τον οποίον η μισή πόλη και το ένα τέταρτο της επαρχίας ψιθυρίζουν πως έχει μεγάλη καρδιά, μερικοί μάλιστα λένε: καλή καρδιά. Όπως και να το πει κανείς, έχει γράψει ένα απλό φυλλάδιο για τον κοσμάκη σχετικά με τα σεξουαλικά προβλήματα, το οποίο ήταν και ο λόγος που βρήκε το θάρρος να του γράψει ο Πίνεμπεργκ και να ζητήσει ραντεβού για τον ίδιον και το Αρνάκι.

Αυτός λοιπόν ο δόκτωρ Ζέσαμ στέκεται τώρα στην πόρτα και λέει «παρακαλώ περάστε».

Ο Πίνεμπεργκ, καθώς περνάει από δίπλα του τον κοιτάει πλαγίως: Να ένας άντρας που έχει να κάνει με τέτοια πράγματα καθημερινά, ένας άντρας τον οποίο επισκέπτονται όλες οι γυναίκες.

Το Αρνάκι σκέφτεται: Σαν καλός μπαμπάκας μοιάζει. Σαν ένας καλός, κουρασμένος μπαμπάκας. Θα του έλεγα να κοιμάται λίγο παραπάνω, να ξεκουράζεται περισσότερο.

«Μου γράψατε, κύριε Πίνεμπεργκ» λέει ο γιατρός και ψάχνει πάνω στο γραφείο του για το γράμμα «πως δεν είναι ο κατάλληλος καιρός για παιδιά, επειδή δεν σας φτάνουν τα χρήματα».

«Ναι» λέει ο Πίνεμπεργκ κι έρχεται σε φρικτά δυσάρεστη θέση.

«Αρχίστε να γδύνετε σιγά σιγά» λέει ο γιατρός στο Αρνάκι και συνεχίζει: «Και να που τώρα αναζητάτε μια πολύ σίγουρη προστασία. Ναι, μια πολύ σίγουρη...». Χαμογελάει σκεπτικός μέσα απ' τα χρυσά του γυαλιά.

«Διάβασα το βιβλίο σας» λέει ο Πίνεμπεργκ. «Αυτά τα φράγματα...»

«Αυτά τα διαφράγματα» λέει ο γιατρός. «Ναι, δεν ταιριάζουν σε κάθε γυναίκα. Έπειτα είναι πάντα κάπως πολύπλοκο. Το αν η γυναίκα σας έχει την επιδεξιότητα...»

Την κοιτάει. Εκείνη έχει γδυθεί λιγάκι, έχει αρχίσει· έβγαλε το πουκάμισο και τη φούστα της, με τα λεπτά της πόδια δείχνει πολύ ψηλή. Οι ώμοι της είναι φαρδιοί και δυνατοί. «Λοιπόν, ας περάσουμε μέσα» λέει ο γιατρός. «Το πουκάμισο δεν χρειαζόταν να το βγάλετε, μικρή μου κυρία».

Το Αρνάκι γίνεται κατακόκκινο.

«Αφήστε το τώρα. Ελάτε. Μια στιγμή, κύριε Πίνεμπεργκ».

Οι δυο τους περνάνε στο γειτονικό δωμάτιο. Ο Πίνεμπεργκ τους παρακολουθεί. Όρθιος ο κύριος Ζέσαμ δεν φτάνει ούτε μέχρι τον ώμο της, άσε που έτσι όπως είναι, με την κιλότα, το Αρνάκι δείχνει ιδιαίτερα ψηλό. Ο Πίνεμπεργκ διαπιστώνει για άλλη μια φορά πως είναι κούκλα, το ωραιότερο κορίτσι του κόσμου, το μοναδικό. Αυτός δουλεύει στο Ντούχερο κι εκείνη εδώ, στο Πλατς, τη βλέπει το πολύ μια φορά κάθε δεκαπέντε, έτσι ώστε ο ενθουσιασμός του να είναι πάντα φρέσκος και η όρεξή του πέρα από κάθε λογική.

Από δίπλα ακούγεται ο γιατρός να ρωτάει πότε πότε κάτι με μισή φωνή, ακούγεται ένα εργαλείο να χτυπάει την άκρη ενός δοχείου, με τον ήχο που γνωρίζουμε απ' τον οδοντογιατρό, δεν είναι ευχάριστος αυτός ο ήχος.

Τώρα όμως πετάγεται επάνω, η φωνή που βγάζει το Αρνάκι δεν του είναι γνώριμη, λέει πολύ δυνατά, σχεδόν φωνάζει, στριγκλίζει: «Όχι, όχι, όχι!». Και άλλη μια φορά: «Όχι!». Και ύστερα πολύ σιγά, αλλά την ακούει: «Αχ Θεέ μου».

Ο Πίνεμπεργκ κάνει τρία βήματα προς την πόρτα – μα καλά, τι συμβαίνει; Τι μπορεί να συμβαίνει;

Τώρα μιλάει πάλι ο γιατρός, δεν καταλαβαίνει τίποτα και ύστερα ακούγεται ξανά το βουητό από το εργαλείο.

Ακολουθεί παρατεταμένη σιωπή.

Κατακαλόκαιρο, μέσα Ιουλίου περίπου, με υπέροχο ήλιο. Ο ουρανός έξω είναι σκούρος μπλε, από το παράθυρο κοιτάνε τα κλαδιά των δέντρων καθώς τα κουνάει πέρα δώθε το θαλασσινό αεράκι. Ένα παλιό τραγούδι απ' τα παιδικά χρόνια του Πίνεμπεργκ:

Φύσα, φύσα αέρα,
Το σκουφί μην παίρνεις πέρα,
Φύσα, φύσα, κι ήσυχο
Άσε το παιδί μια τέτοια μέρα.

Στην αίθουσα αναμονής μιλάνε. Έχουν αρχίσει να ανυπομονούν κι αυτοί. Μακάρι να είχα τις έγνοιες σας. Τις δικές σας έγνοιες...

Στο μεταξύ επιστρέφουν οι δυο τους. Ο Πίνεμπεργκ ρίχνει μια ματιά στο Αρνάκι, τα μάτια της έχουν μεγαλώσει, μοιάζουν τρομαγμένα. Έχει χάσει το χρώμα της, αλλά του χαμογελάει, στην αρχή όλο έγνοια, κι ύστερα το χαμόγελο απλώνεται ολόκληρο στο πρόσωπό της, δυνάμώνει κι ανθίζει...

Ο γιατρός στέκεται στη γωνία, πλένει τα χέρια του. Στρέφει το κεφάλι του και κοιτάει τον Πίνεμπεργκ. Ύστερα λέει στα βιαστικά:

«Αργήσατε κάπως, κύριε Πίνεμπεργκ. Με την αντισύλληψη. Το

θέμα έκλεισε. Πιστεύω πως βρισκόμαστε στις αρχές του δεύτερου μήνα».

Του Πίνεμπεργκ του κόβεται η αναπνοή. Ύστερα λέει: «Γιατρέ, δεν είναι δυνατόν! Προσέχαμε τόσο. Αδύνατον. Πες κάτι κι εσύ, Αρνάκι».

«Αγόρι μου!» λέει εκείνη. «Αγόρι μου...»

«Έτσι έχουν τα πράγματα» λέει ο γιατρός. «Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία. Και, πιστέψτε με, κύριε Πίνεμπεργκ, ένα παιδί κάνει καλό στον γάμο, πάντα».

«Γιατρέ» λέει ο Πίνεμπεργκ και τα χείλη του τρέμουν. «Γιατρέ, βγάζω εκατόν ογδόντα μάρκα τον μήνα! Σας παρακαλώ, γιατρέ!...»

Ο δόκτωρ Ζέσαμ δείχνει τρομερά κουρασμένος. Αυτό που θα ακολουθήσει το ξέρει, το ακούει εκατό φορές την ημέρα.

«Όχι» λέει. «Όχι. Ούτε να το συζητάτε. Είστε και οι δυο υγιείς. Και οι αποδοχές σας δεν είναι καθόλου κακές. Κα-θό-λου κακές».

«Γιατρέ!...» λέει όλο αγωνία ο Πίνεμπεργκ.

Πίσω του στέκεται το Αρνάκι και του χαϊδεύει τα μαλλιά. «Άσ' το, αγόρι μου, άσ' το. Θα τα καταφέρουμε».

«Μα είναι αδύνατον...» ξεσπάει ο Πίνεμπεργκ κι αμέσως μετά σωπαίνει. Μπαίνει η νοσοκόμα.

«Γιατρέ, σας ζητούν στο τηλέφωνο».

«Βλέπετε» λέει ο γιατρός. «Ακούστε, έχετε να ζηήσετε χαρές. Κι όταν έρθει το μωρό, ελάτε αμέσως να με βρείτε. Τότε θα το κάνουμε αυτό με την αντισύλληψη. Μην επαναπαυθείτε. Λοιπόν... κουράγιο, κοπέλα μου!» Και σφίγγει το χέρι της.

«Επιτρέψτε μου...» λέει ο Πίνεμπεργκ και παίρνει το πορτοφόλι του.

«Αχ ναι» λέει ο γιατρός που έχει φτάσει κιόλας στην πόρτα, ενώ κοιτάει τους δυο τους εξεταστικά. «Δεκαπέντε μάρκα, αδελφή».

«Δεκαπέντε...» λέει με μακρόσυρτη φωνή ο Πίνεμπεργκ, κοιτάζο-

ντας προς την πόρτα. Ο δόκτωρ Ζέσαμ έχει φύγει κιόλας. Βγάζει αργά αργά ένα εικοσόμαρκο, παρακολουθεί συνοφρυωμένος τη διαδικασία έκδοσης της απόδειξης, την παραλαμβάνει.

Το μέτωπό του φωτίζεται κάπως: «Θα μου τα επιστρέψουν απ' το ταμείο, έτσι δεν είναι;».

«Όχι βέβαια» λέει η νοσοκόμα. «Διαγνώσεις εγκυμοσύνης δεν πληρώνουν τα ταμεία».

«Ελα, Αρνάκι» λέει.

Κατεβαίνουν αργά τη σκάλα. Σε ένα σκαλοπάτι το Αρνάκι κοντοστέκεται και παίρνει τα χέρια του στα δικά της. «Μην είσαι τόσο λυπημένος, σε παρακαλώ, μη! Θα τα καταφέρουμε».

«Ναι, ναι» της λέει εκείνος, βυθισμένος σε σκέψεις.

Περπατάνε λίγο στη Ρότενμπαουμ Στράσε, ύστερα στρίβουν στη Χόε Στράσε. Υπάρχουν πολλά σπίτια εδώ, άνθρωποι, αυτοκίνητα σωρό, έχουν κυκλοφορήσει οι βραδινές εφημερίδες, κανείς δεν τους προσέχει.

«Μια χαρά εισόδημα, σου λέει, και σου τραβάει δεκαπέντε μάρκα απ' τα εκατόν ογδόντα. Τέτοιοι ληστές είναι».

«Θα τα καταφέρω» λέει το Αρνάκι. «Θα τα καταφέρω».

«Αχ, κορίτσι μου» της λέει εκείνος.

Από τη Χόε Στράσε στρίβουν στην Κρίμπελ Βεγκ, ξαφνικά επικρατεί ησυχία.

Και τώρα, ανθρωπάκο;

Γερμανία, δεκαετία του '30. Ο Γιοχάνες Πίνεμπεργκ, ένας ασήμαντος λογιστής της επαρχίας, και η Έμα Μέρσελ, κόρη εργατών, αγαπιούνται και τίποτε δεν σκιάζει τον έρωτά τους. Όταν ανακαλύπτουν ότι η Έμα είναι έγκυος, αποφασίζουν να παντρευτούν. Όμως εκείνα τα δύσκολα χρόνια η δημιουργία μιας οικογένειας δεν είναι εύκολο πράγμα. Η γερμανική κοινωνία είναι διαλυμένη από την οικονομική κρίση, τις κοινωνικές και ιδεολογικές διαμάχες. Ο Γιοχάνες και η Έμα παλεύουν μέσα σε αυτό τον χαοτικό κόσμο, κάνουν το παν για να μείνουν μαζί αντλώντας δύναμη από την αγάπη τους και ονειρεύονται έναν καλύτερο κόσμο για το μωρό που περιμένουν.

Ο Χανς Φάλαντα περιγράφει με μαεστρία τη Γερμανία της Βαϊμάρης και καταφέρνει να αναδείξει με εξαιρετικό τρόπο τη ζωή των απλών ανθρώπων. Το μυθιστόρημα εκδόθηκε αρχικά έναν χρόνο πριν από την άνοδο του Αδόλφου Χίτλερ στην εξουσία και σήμερα θεωρείται κλασικό. Με μια ρεαλιστική περιγραφή των τελευταίων ημερών της Δημοκρατίας της Βαϊμάρης, το βιβλίο αυτό καθιέρωσε τον Φάλαντα ως έναν από τους σημαντικότερους συγγραφείς του 20ού αιώνα.

Η παρούσα έκδοση παρουσιάζει
τη συναρπαστική πρώτη εκδοχή του μυθιστορήματος
χωρίς περικοπές και λογοκρισία.

minoaseditions

www.minoas.gr

9 786180 208542
ISBN 978-618-02-0854-2

ΚΩΔ. 31219